

మూడో కొడలు

శ్రీమమువలూ ర్రపు ఘడియల్లోనే, అతీత మయన సౌందర్యగర్వంతో మూడో కోడలు ఇంట్లో ఆడుగు పెట్టబోతోంది. అడుగులు తడబడకండా నిశ్చలమైన క్షమాతో విపాదం ముందు పెట్టాలో తికమకపడుతూ, కుడి యెడమల తేడాలు తెలిక, ఎడమపాదం పెట్టి ఆయింటికి మహాపచారం చేసింది. అత్తిగారు, తనతల్లి, పెదతల్లి, అక్కలూ, అన్నలూ తనకున్న బంధువర్గం యావత్తూ ప్రశయం పెట్టడికి వెలువలై వచ్చినట్టు, “కుడి, కాల, కుడికాల” అని కేకశోరారు.

“కుడికాలు పెట్టమాయ్! ఎన్నిసార్లు చెప్పినా బుద్ధి లేకండా పోతోందే?” అని అత్తిగారు ప్రపమ శాసనంచేసి, మూడో కోడలిమీద ప్రయోగం చేశారు. అందరి ముఖాల్లో కళిపెళలూ... ఘేళి ఘేళలూ... అంతా మూడోకోడలివైపే ముఖాలు తిప్పి, “ఈ నిమిషంలోనే, నీ బుద్ధి చలించి పోయిందా అమ్మాయ్! కుడయనా, ఎడమయనా పొరబాటు లేదనుకున్నావా?” తేనీ, నిలదీసి సాగదీసి అడిగారు. దాంతో, తన జీవితం ఆంధ్రకార బంధురమైనట్లని పించింది. సుష్టనూబల్ల కోతికూతిలు కూచే నీచవారావరణం అలుముకొని, వెలుగుని మింగేసివ చీకటి త్రాచులు బుసగొడుతూ, ఉంబయ్యూ అని భయం చేసింది... మూడో కోటికి; ... ఆయింటి మూడోకోడలు... ఒక్క చిరునవ్వు పెదనివంపులో... క్రుంచి పొరవేస్తూ, “ఏం చెయ్యమంటారూ?... ఏదో పొరబాటు... అంతమాత్రంచేత నా బ్రతుకు బంధులైపోదురండి!” అంది—ఆ అసంకారానికి, గర్వానికి, నిన్ను వాళ్లంతా ద్వగింలలో నిందించుకొన్నారు...

అత్తిగారుమాత్రం పూరుకోలేదు. ముఖం ముచ్చటగా చిటించుకొంది. “ఏదోనమ్మా! చిన్నపిల్ల... కుడియెడమ తేడాలు తెలిక... పొరబాటున...” — అంటూ నలుగురూ ఇద్దరి చెప్పబోయారు. ఈమాత్రం దానికే, ఇద్దరి రాధాంతం సిద్ధాంతం చేస్తుంది, తి ననుకోలేదు.

వీళ్ళం దరికి, ఎవంకాలే మాత్రం ద్రోహం చేసింది? ఎవం పాదంవైపు కుడి పాదంవైపు తీవ్రంగా ఒక్కసారి చూసి, కోడలు నవ్వుకొంది. రెండూ సమాన బలావకాలతో, సౌందర్య గర్వంతో తుల టూగుతున్నాయ్!...

ఏదో పూహించుకొని, ఉయకొంది... తనింట్లో అడుగు పెడుతున్నప్పుడు... మేడ మీద పావురాలు... గుబగుబలాడినయ్!... కోకిలలు కుయ్యలేదు... దూరంలో రావి చెట్టుమీద కూర్చుని, మూడో కోడలి గృహప్రవేశం తనూమ చూస్తున్నయ్!... పిల్లలంతా అన్నారూ... కోకిలలు... కుయ్యడం మానేశాయని... ఇం దాక ట్టుంచీ తెగకూనే యని... అంతా ఆనుకు న్నారు, “తీరా స మ యా ని కి, కూత కుయ్యడం మానేశాయ్—”...

ఆ రాత్రి—గేద తన్నేసిందని... కాలీ తపాలాయిచ్చేసి వెళ్ళిపోతుంటే, ఓక్క మొహం వేసుకు చూచింది అత్తిగారు. ‘అమ్మగారు అడుగు పెట్టడం ... అప్పుడే అనర్థాలన్నీ అనుపడం’ అంటూ లోపగో పలే గొణుక్కుని ఉంటుంది. మూడో కోడలి విషయం ఇట్టే పనిగట్టేసి పుంటుంది...

రమణ శ్రీ

చుట్టుపక్కల జనం... తన్ను చూడడా నికి బిల్బిలాడుకుంటూ వస్తున్నారు... మూడోకోడలి లాచ్చింది... మూడోకోడలి లాచ్చింది... అని. తను, వాళ్ళందరికీ నిర్వి కారంగా దర్శనమిచ్చింది. అంతా అన్ని రకాల దీపవలిస్తూ, పొగడ్డల్ని అగడ్డలు చాటిస్తూ, అత్తిగారి అప్పజ్ఞాన్ని పొగి డారు. “మీ మూడో కోడలింత అందిగా, బాగుంటుందమ్మా!... కాస్త పలుకు పెం పరం గాని... ఎంత నా జూకు... ఎంత నా జూకు - మంచి గుణం... గుణానికితిగ విషయం ... చాలగుటుమ్మా! ఇంతకంటే మంచికోడల్నెక్కడ తేగలరూ?!”

అత్తిగారు ననుకుతూ, “రాత్రి గేద పాలివ్వలేదమ్మా! పాలికాపుని తన్నేసింది” అంది...

“అసలది ఒకప్పుడు పాలిచ్చిందటలే అమ్మా!” అని నలుగురూ నాగదీసి నెళ్ళి పోయారు.

వాళ్లంటూన్న మాటలూ, అత్తిగారి సమాధానాలూ, అన్నీ తన తల దెమ్మె క్కించినయ్!... నే డింటి స్తుతులు చేసేవాళ్ళు లేవు నిందలు మోపడాని

క్కుడా, వెంటనే నిద్దపడతారు!... ఇలాంటివూ శృంధరినీ, ఒక కంటికి దూరం గానే చూస్తుంది తను—తను రావట మేమిటి?... వీళ్ళంతా పరామర్ష చేసువ మేమిటి?... తనకి పూర్తిగా వెగటని పింది. తన అందింజోలి వీళ్ళ కెంతుకుక్కే ఇద్దరి కోడళ్ళకంటే తనే అందమైందట! తనే గుణవంతురాలట!... ఈ పొగడ్డలన్నింటికి నిప్పంటించి బూడిద చెయ్యాలనిపి స్తోంది తనకు—వాళ్ళ కెంతుగూ నే, హోరా హోరీ పొగుతూ, “ఈవారే మీగు పొగుతు తారు... రేపేమైనా నేడా వస్తే, తెగడు తారు. మీవి కాకే బుద్ధులు....” అని, నాలుగు చీవాట్లూ వేసి, “నా గణం తెలి సిందా?” అనా లనిపించింది. అయినా, వీళ్ళందరినీ ఓడించి, దెబ్బలాడి విజయ శంఖం పూరించగలదా?... ఏమో!...

అత్తిగార్ని... పెద్దకోడళ్ళని... తను బాగా ఆకర్షించుకొని, తన చుట్టూ తిర్రేట్టు చేయాలి... అప్పుడు గాని, తనకి సంతృప్తి ఉండదు. తన అంద చందాలకి, లావణ్య నికీ తనని విలువలుండవు...

మొదటిసారిం, ఆ నేకసార్లు తన భర్తని కలుసుకొన్నప్పుడు నిర్మోహనూబంగా, ఈ ప్రశ్న వేసేది... ఈ విషయాలన్ని గురించే నొక్కినొక్కి వస్తే, పక్ష ఆడిగి వినేగించేది. “వే నేనా పున్నాను? మీ కంటికి నేను నచ్చానా?... నేను అందమైనదాన్నేనా?” అని నట్టి మొట్టెగా, వేదాకోళం గా ప్రశ్నలు వేసేది... దానికి, తనం సమాధానం చొండి దాక నిద్రపోవడం తన కలవారు లేదు...

తన కెంతుకు గర్వం?... దేన్ని చూచి అసంకారం?... దేన్ని అనుకొని మిడిసిపాటు?... పెద్ద కోడళ్ళని చూడబోదానూ అంటే, వాళ్ళు తనని చూచే ఈర్వవడేనా... అంతుకే వాళ్ళిద్దరి కిద్దరూ అంటే... వాళ్ళుగాడే గి టేగి తోడు... వాళ్ళు వాసనే తను సహించలేదు... వాళ్లంటే తన కసహ్యం - వాళ్ళునగా ఎంత?... వాళ్లతెక్కెంత?... అందులోనూ ఒకామె నలుపు... మిడిసిగడ్లు... మరొహావి ఒకీ జుట్టులేదు... నగలేవు... ఒక్క చిక్కిన శరీరం... అన్నిపంజరం... అందు చేతనే... తను అందమైందని, ఆవహవపుష్టి కలదనీ... వాళ్ళకి అనూయ... అనూయూ జ్వాలలు వాళ్ళును తపాదమ స్రకం దిహించుకపోయేని... తనని చూచి, ఒకావిడ మాంకరించేది

గర్భించేది - గొణుక్కునేది - అయితే, తనం
 లెక్కచేయకండా, ఒక్క నిశ్చలమైననూపు
 చూసి, ఏమాత్రం చలించకండా, జడవి
 వయ్యారంగా తిప్పుకుంటూవెళ్లిపోతోంటే,
 వాళ్ళిద్దరూ తనవెనక ఎన్ని అగాధాలు
 తిప్పుతున్నానో తనకేం తెలుసు?... అయితే
 యేం? తన సొందర్వ్యభ్యాలతో వాళ్ళు నిరం
 తిరం దహించుకపోతున్నార. వాళ్ళొక్కళ్లలో
 నిశ్చలమైన మంటలు!... నాళ్ల గుండెల్లో
 భయంకరమైనభుంటలు!... తనుస్పష్టించు
 గుండి, తను స్రోగించుతుంది...

లోలోపల ద్వేషాలు పెంచుకోంటూనే,
 నానావేషాలు వేస్తూ కపట ప్రేమలు నటిస్తూ
 తనతో తక్కువగా తాగుతూ, నవ్వుతూ

ప్రేలుతూ మాట్లాడేవారు... తను ముఖ
 వంగా సమాధానమిస్తూంటే రెచ్చిపోయి,
 తనబాటలో యాసనివేక్కిరిస్తూ, "అయ్యేంది
 మాటలేపిల్లా?" అనేవారు...

రోజూ తను ప్రార్థన చేసి, చక్కగా కాఫీ
 తాచుకొని, ఇడ్డీ యో, ఉప్పాయో,
 పూరీయో లెప్పించుకొని కడుపునిండా
 తినేది... కాని మతికబారి, నీరు గారుతూ
 మత్తెక్కించే పాడుచక్కెన్నం వాళ్ళిద్దరిలాగా
 తనూ తినలేకపోవడమే తన ఆపరాధమైంది...

తనిపై మొచ్చినట్టు, మొగుడికనా
 చెప్పకుండా, కావల్సినవన్నీ లెప్పించుకు
 తింటూంటే, చూసేవాళ్ళ కళ్ళకి గారడీ
 జరుగుతున్నట్టు అనిపించక మరెలా కనిపి

స్తుంది?... సాయంకాల మయ్యేసరికి,
 చామంతి పూలో మద్దెపూలో, కనకాంబ
 రాలో లెప్పించుకొని, పాడుగూ బారెడు
 జడ, అందా లాలికించే మెడమీదనించి,
 వయ్యారంగా జా ర్చుతూ, మనస్సునుడి
 కొరడాలా తయారుచేసి, బీబీలోంచి
 వదుస్తూ వెనుతోంటే చూడని వాళ్ళ కళ్ళకే
 పాపం!... ఇవ్వన్నీ చూస్తూ తన భర్త
 మాత్రం ఏమనగలడు?... అదీగాక, ఏమనక,
 ఊరుకొన్నాడంటే, తన జీవితం సార్థక
 మైనట్టు భావించుకోబట్టే!

ఇక నాటింపటి, ఇంట్లో గుజగుజలూ
 విజవిజలూ విసుక్కుందాలు, కనుక్కువ
 దాలూ... క్రింద... ఇద్దరు కోడళ్ళూ,

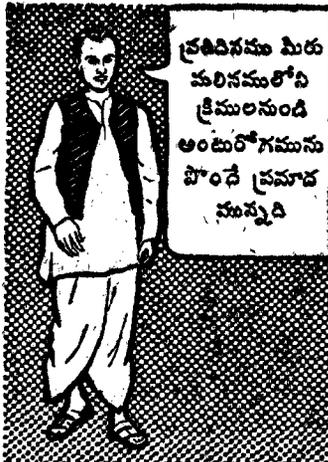

“కుడికాలు వెట్టమాయ్! నీ కాన్నిసార్లు చెపుతున్నా బుద్ధిలేకుండా పోనోందే?”

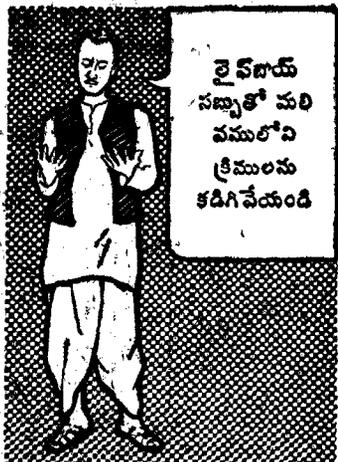
★ మూడో కోడలు ★

తంకం సాగించారు. వాళ్ళు యాత్రం తప్పక వాళ్ళా... వాళ్ళా ఆజ్ఞ అన్నార, ఆత్ర వాడితో... "మీం మాతం తప్పక వాళ్ళా... మీం మాతం తప్పకంటే మేమూ, ఎప్పుడే వదులుకున్నాం?!" ఇంట్లో తబ్బులీసి, పూలకనీ, పూలీకనీ, ఖబ్బు పెట్టడం మాతా తెలుసు... ఆమాత్రం

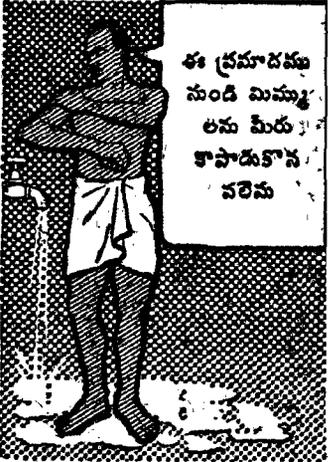
మేమూ తెప్పించుకు రింటాం... యేమిటా, యేమిటా మాతా తెలుసు, ఎలాగనా, ముందోచ్చిన తవులకంతు జనక వచ్చిన కొమ్ములే వాడిలంది...!" ఆమ్మారు. చల్లెత్తుం ఆత్మ దుప్పట్టుగానే కుడిది గోలంలా దిమ్మరించేకారు. "ఇకే మనూ

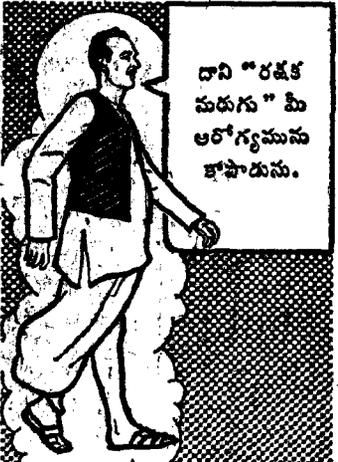
ప్రతిదినము మీరు మరిగములోని క్రిములనుండి అంటురోగమును పొందే ప్రమాదమున్నది

లైఫ్ బాయ్ సబ్బుతో మరిగములోని క్రిములను కడిగివేయండి

ఈ ప్రమాదము నుండి మిమ్ములను అను మీరు కాపాడుకోవలెను

దాని "రక్షక పురుగు" మీ ఆరోగ్యమును కాపాడును.

లైఫ్ బాయ్ సబ్బు

ప్రతిదిన మరిగములోని క్రిములనుండి మిమ్ములను రక్షించును

L-231-40 TL

యిక్కనున్నా... ఎప్పుడూ తేంది" అని ఆత్రగాడు ఆళ్ళర్దులతోనూ సలుక్కుంటూ తంకే, "వెళ్ళి మీ ముద్దుల మాతో కొడవట్టి అడిగడమ్మా!" అని సాగడిచారు. ఆనాటినింటి, దబ్బెమ్మనికే, ఆవకాయకే కర్మ సికాచికం చెప్పేసి, కాలసిన సమస్త విధాలైన బిళ్ళెత్తు తెప్పించుకుని, తివడిం సాగించారు నిరంకుళంగా...

మాతో కొడలు ఈ విధూరం మామ్మ డొడ్డుకోలేకపోయింది... భక్తమిద సరక బడుమా, "మామ్మా పూతుకుమ్మారా?... నే ఖబ్బు వేలేది మా పుట్టింటినించి తెమ్మ కొద్ది సామ్మ... నాకా మాత్రం అధి కారం కూడా లేదా?... ఆలా సమస్తి సామ్మ తగలచెడుతోంటే... మామ్మా డొడ్డు కుమ్మారా?" అని పురికొల్పింది... భక్త దిక్కుతోనింది కాదు... తన భార్య చెప్పేలే నిజమయితే, ఈ దురంతాన్ని అరికట్టాలి.. డెబ్బుని పూరి దక్షతతో కాపాడుకోవాలి "ఇలాగతే నాలుగు రోజుల్లో చిప్ప వేతికోస్తుంది..." అంది భార్య... పుట్టింటి డెబ్బుతో కాస్త, ఆనాగ్రతగా ఖర్చు పెడుతోంటే, కళ్ళు కుట్టిన పెడకోడళ్లు... సమస్తి సామ్మనే ఖర్చు పెడుకుమ్మారు. తన కళ్ళేదురుగా రోజూ పన్నెండుసార్లు మామ్మానేవున్నాడు... తన ఆత్మ గార్లు వదిలెగార్లు పొట్టాలా అవీ... అందించటం... మామ్మానే వున్నాడు... అందులో తిను బంధారాలూ... పువ్వులూ... స్నో లూ... పొడూ... ఇంకా రకరకాలూ...

ఆంధ్రక తనభార్య గోలచెడుతోంది... తనూ సమస్తిలోంచి సామ్మిలీసి, ఖర్చు పెట్ట రోకుంటే... "తీసింది చాస్తే!... ఇంక తియ్యకు" అని గసిరాడ అన్నాడు. "నేనే తియ్యలేనే" అన్నాడు.

వాళ్ళు పదిసార్లు తికాకన్నారు... ఇత నిరలై పార్లు తియ్యలేదన్నాడు... మాటా మాటా అనుకోని, మాట్లాడకుండా వున్నాడు

మాతోకోడలి సంభాషణంతా చెవులు రిక్కించింది... "నేనే తియ్యలేదు... మా పుట్టింటివాళ్ళ సామ్మ తెమ్మకోని ఖర్చు పెట్టుకుంటున్నాను... చేపే పుంటే, మీ ఆడవాళ్ళని ఖర్చుపెట్టి యేమిమేమో మనం... అని సమాధానం చెప్పకొంది.

ఈ సమాధానాలు యీగోల ఇంట్లోవాళ్ళ చెవుణ్ణి పూరిగా వదలగొట్టింది... నలుగురు నోళ్ళల్లాపడి ఈ విషయం జాన సానినట్లు నానిపోయింది... అనేకమంది అనేకవిధాలనుకోమ్మారు... మాతోకోడలు ఇంట్లో సమస్తి డెబ్బు తొంగతనం చేసింది... స్వచ్ఛగా తినియ్యడంవచ్చినట్లు డెబ్బు ఖర్చు

పెట్టుకుంటోందనీ... ఇక కుటుంబం విచ్చి
తెలుసుకొని విడిపోతారనీ... ఎవరికి వాళ్ళే
యనువా తీరే అన్నట్లు, ఎవళ్ళే రుంజ
వాళ్ళదీ... ఎవరి కంఠం వాళ్ళదీ... ఎవరి
కుట వాళ్ళదీ అయిపోతుందనీ...

కోటి కొచ్చివస్తు అంటూ, యనస్సుకు
తోచినట్లు అనుకోసాగాదు...

పెద్దకోడళ్ళు ఎవళ్ళకి వాళ్ళు ఇది మా
పుట్టింటి సామే ఆహ్లాదం...

ఇలాగే, కయ్యలూ, కయ్యలలో నెల
కోజులు గడిచేసరికి బ్రహ్మాండం బద్దలైన
టనిపించింది... మూడో కోడల శివధంగా
ఖచ్చు చేయకపోయినా, పెద్దకోడళ్ళు యన
సున్నా మానలేదు...

ఎలాగూ ఇది విడిపోవడానికే వచ్చిం
దన్నారు, నలుగురూ.. ఈ అభాంజమంతా,
మూడో కోడలి నెత్తిమీదకే తోకేసేరు...
ఇంట్లో అడుగు పెడుతూనే, ఎడం పాదం
పెట్టిందనీ... దాని ప్రభావమే, ఇదనీ...
విడిపోక తప్పదనీ... ఈ కుటుంబం ఇంత
కాలం ఎంత బాగా పోగినా ముందు సాగ
బోదనీ... అంత అనుకున్నారు.

ఒక నోజు అన్న గానంలో పెద్దతన,
పక్కంటి పెద్దమనిషితో, మూడో కోడలి
రుండగాలు తప్పిస్తూ, డబ్బెలా తగలెడుకు
న్నదీ వివరించి చిప్ప చేతికి రావడానికి
సిద్ధంగా ఉన్నట్టుగా చెప్పాడు.

ఒకో ఆడవాని కాలిదరిదం ఆలా
పుంటుందనీ, ఆవిడ రాకతోనే తమరి
ఇంట్లో కలహాలు నెచ్చు పెరిగాయనీ, ఇది
వరకంత ప్రకారంగా ఉంటూ ఉన్నదీ
ప్రపంచానికి తెలిసిందేననీ... ఈవిధంగా
మూడోకోడలు మీద వెయ్యివలసిన అభాం
దాలూ, నిందలూ మోపి, ఇక విడిపోక
తప్పదని ఆ పెద్దమనిషితో అన్నాడు.

"అలాగే ప్రకారంతోగా విడిపోండి" అని
నలహా ఇచ్చాడు పెద్దమనిషి...

ఈ సంగలంతా చిక్కతన విన్నాడు.
ఇంకేముంది?... పెద్ద గోతగా అరుస్తూ,
"దాని సామ్యుడి ఖచ్చు పెట్టుకుంటే మీ
కోర్కె తీరకపోయారు!... ఎప్పుటికీ వన్నా
కునవి మాడు బొమ్మెలే!" అని విడిపోవ
డానికే సిద్ధపడ్డాడు.

తెక్కలన్నీ తేల్చుకుని, వచ్చిన డబ్బు
పంచుకొని, ఆరెకరాల చాలాన్నీ చీల
గట్టి ఇల్లు మాడు భాగాలుగా విభజించు
కొన్నాడు... అన్నీ సరిపాడు తర్కరచు
కొని, ఒక కృత్యాంలా మరొకాళ్ళు
ఉండడంగాని... సామాన్య వజ్రసుకోవడా
నికి గాని వీలేదనుకొన్నాడు.

ఎవళ్ళ వ్యవహారం వాళ్ళది... ఎవళ్ళ
ఉద్యోగం వాళ్ళది... వాళ్ళు వీళ్ళతో
చూట్టాడరు... వీళ్ళు వాళ్ళతో చూట్టాడు

కోరు... ఒకళ్ళ నీళ్ళు ఒకళ్ళు ముట్టుకోవన్నా
ముట్టుకోరు.

ఆ తరువాత, కొడుకులు ముగ్గురూ తన
కళ్ళెదురుగా మాడు బాటల్లో చీలిపోవడం
చూచి, కన్నీళ్ళు కార్చింది. ఒక కడుపున
పుటివ బిడ్డలే!... ఒకచోట, ఒకే రకాన్ని,
ఒకే సంస్కారాన్ని పెంచుకొన్న, పంచు
కొన్న వ్యక్తులే!... నేడు విభిన్న దృక్ప
ధాల్లో, వేరయిపోయి, 'నీ నెవరు?... నీ
నెవరు?... అన్నంతగా, తమ రక్తబాంధ
వ్యాన్ని మర్చిపోయి, జీవిస్తున్నారు...

తన కళ్ళముందు, నాలుకంటా జరిగిపో
తోంటే మాన్డా ఉండిపోయింది. ఏంచేయ
గలదు? ఎన్నో విధాల చెప్పిచూచింది.....
ప్రయోజనం లేని చెప్పడం...

అయిదు మాడు ముక్కలైపోవడానికి,
మూడో కోడలే కారణమన్నారు లోకులు.
నిజ మెంతవరకో, ఎవరి కేరుక?... దీనికి
సంబంధించిన నిజం, చాక్కనుండి బయ
టికి రాలేకపోతోంది! దీనింతకీ, ఎడమ
పాదమే కారణమా?

దినదినమునకు ఇంక

స్వచ్ఛమైనటువంటియు, ఇంక

మనోహరమైనటువంటియునైన చర్మము

రెక్కోనాలోని **కేడిల్** తో ఈ అద్భుతమైన
చూర్చును మీరు తెచ్చుకొంటారు

రెక్కోనాయొక్క కేడిల్ తో గుడుకొన్న
నురుగును మీ చర్మముమీద మెల్లగా రుద్ది
తరువాత కడిగివేయండి. మీ చర్మము
దినదినమునకు ఇంక మృదువుగాను,
ఇంక స్వచ్ఛముగాను అగుటను
చూస్తారు.

రెక్కోనా
ఈ ఒక్క కేడిల్ తో గుడిసినట్లు

* చర్మమును బోషించేటటువంటియు, చర్మమును
మెల్లగా చేయునటువంటియునైన మౌనం
ఒక ప్రత్యేక మిశ్రమమునకు రిజిస్టర్డ్ చేరు

B.P. 107-50 TL బ్యాపా ప్రొడ్యూసర్స్ లిమిటెడ్ నాటి ఆంధ్ర ప్రతిక ఆఫీసులో కలెక్షన్ చేయవలసింది